

Олег Вовк

Практикуючий християнин кожної неділі і свята намагається приходити до церкви. В цьому немає чогось незвичного, бо таким чином ми виконуємо третю церковну заповідь, тобто у неділі і свята беремо участь у Святій Літургії. А як ставитися до державних свят, визначних дат в історії нашої країни? Адже знаємо, що крім свят, пов'язаних з життям Церкви, є ще й інші, часом трагічні або радісні дні-спогади минулого нашого народу.

Вже Оріген стверджував, що «християни є корисними для своєї батьківщини більше за інших людей, оскільки вони виховують та скеровують побожність своїх співгромадян до Бога всього творіння». Християнин є тим, хто покликаний бути прикладом в сучасному суспільстві. У Катехизмі «Христос – наша Пасха» читаємо, що «дорога до Небесної батьківщини проходить через земну батьківщину», яка є для людини рідною землею. Ця земля пов'язує людину зі своїм народом та його культурою. І хто, як не християнин, має засвідчити, як людина повинна ставитися до свого народу, культури, мистецтва? Саме тому митрополит Андрей Шептицький присвятив чимало праць для того, щоб висвітлити проблематику важливості активної участі християнина в житті своєї Церкви, а разом із тим і народу. Отож Митрополит зазначав, що християнин може і має право бути патріотом своєї держави. Водночас патріотизм не може перетворитись на ненависть до ворогів, адже такий підхід суперечить християнству і буде зрадою правдивого християнського патріотизму. Крім того Митрополит у пастирському посланні «Як будувати рідну хату» зазначав, що Церква завжди відігравала і відіграватиме вагомий роль у розбудові батьківщини, позаяк немає потужнішої виховної сили, ніж сила Церкви. Церква виховує народ і прищеплює людині ті християнські чесноти, які зроблять з неї доброго патріота і мудрого громадянина.

Аналізуючи вищесказане, можемо ствердити, що Церква є небайдужою до народу, його історії, культури, традицій, тому разом зі своїм народом молитовно супроводжує ту чи іншу подію. Митрополит Андрей Шептицький зазначав: «Можемо тільки упросити ласку в

Усевишнього Бога, в Якого руках доля народів, щоби справи повів так, як бажаємо» . Тобто Великий Митрополит насамперед наголошував на спільній молитві, яка справді зможе допомогти в проблемних ситуаціях нашої держави. Високо цінуючи і переживаючи над долею свого народу, Митрополит склав молитву «Про кращу долю українського народу», яку від подій, пов'язаних з Майданом і війною на Сході України, Церква закликає молитися кожному вірному. В цій молитві висвітлене розуміння, що всі терпіння, які доводиться нам зносити, допущені для нашого ж добра. Тому Митрополит молиться до Бога за український народ такими словами: «Ми віримо й надіємося, що покаюнням, щирою молитвою і щирим прийманням найсвятіших таїнств зможемо заслужити собі на те, що скоротиш час наших терпінь, що милосердним оком споглянеш на Твоїх дітей, що даси їм витривати з благодаттю у злиднях теперішнього життя і всемогутньою Твоею волею положиш край нашим терпінням» . Та просить про ласку «терпеливо зносити гірку долю і через терпеливість заслужити на пільгу в терпіннях і перемогу в цьому смертному житті та на блаженство вічності».

Також Синод єпископів УГКЦ закликає вірних до молитви і посту за Україну . Блаженніший Святослав, Глава УГКЦ, нагадує вірним, що слід не забувати про спільну молитву за Україну о 21:00 . В умовах російської військової агресії на східних і південних землях нашої держави згідно з постановами Синоду єпископів «в понеділок ми молимося за успішне служіння Президента, Уряду та Верховної Ради України; вівторок – за ворогів: за навернення тих, хто переслідує і атакує нас; середу – за українське військо; четвер – за правоохоронні органи і поліцію; п'ятницю – за поранених, полонених, біженців та їхні родини; суботу – поминання усопших, зокрема загиблих воїнів і всіх невинно убієнних; неділю – за єдність і соборність України» . А наприкінці кожної Літургії владики закликають виконувати молитву «Боже великий, єдиний».

Разом з тим Церква активно залучається і молитвою підтримує всі інші важливі заходи, пов'язані з життям нашого народу. До прикладу, якщо українці вшановують пам'ять Небесної Сотні, то в храмах служаться заупокійні богослужіння. Чи коли ми вшановуємо героїв УПА, знову ж таки Церква спільно молиться і спогадує їхні звитяги. Подібно якщо ми святкуємо початок нового року, Церква також молиться, щоб рік, який приходить, був щасливим для усього Божого люду. В День Незалежності України в храмах Української Греко-Католицької Церкви вірні дякують за вільну й незалежну Батьківщину і просять в Господа благословення для неї. На думку блаженнішого Святослава, «це свято, з одного боку, є громадським, народним, з іншого – глибоко духовним. Бо в цей день, стоячи перед Божим обличчям, ми повинні запитати себе, що нам слід зробити для того, аби втримати Господній дар незалежності» . Крім того Глава УГКЦ зазначає, що «у цей день ми починаємо розуміти, що для нас означає дар незалежності, дар свободи, дар гідності, дар життя» . Також блаженніший Святослав згадує героїв, які жертвували а також продовжують жертвувати своїм життям і здоров'ям за єдність і кращу долю України, та закликає усіх вірних УГКЦ в цей день до особливої молитви за мир на нашій землі . Тому вартує цінувати державні свята та молитовно разом з усією Церквою у такі дні молитися

за свій народ.

Підсумовуючи, можемо ствердити, що Церква активно долучається до всіх рівнів життя своїх вірних, в тому числі й до святкування національних свят. Кожен член Церкви покликаний шанувати всі історичні чи сучасні дати та долучатися до цих заходів молитвою, працею та підтримкою. Адже як повчає один афоризм: «Народ, який не шанує свого минулого, не має майбутнього». А ми як християни, в першу чергу, повинні бути прикладом пошанування днів-спогадів своїх героїв, письменників, культурних діячів чи, часом, і трагічних подій. І в першу чергу супроводжувати молитвою пам'ятні дні нашого народу та пам'ятати, що «народна культура розвивається в релігійній, моральній, інтелектуальній, естетичній, суспільній площинах. Кожен християнин, змістом життя якого є любов до Бога та ближнього, покликаний глибоко любити свій народ, робити свій внесок у збереження і розвиток його культури та духовної спадщини. Завданням кожного християнина є побудова й розвиток справжньої християнської культури, яка формує сумління, забезпечує духовне дозрівання людини та її розвиток».

Олег ВОВК, Християнський вимір святкування державних свят // СЛОВО № 4 (72) 2017